

Spm. nr. S 1567

Til socialministeren (3/4 02) af:

Villy Søvndal (SF):

»Vil ministeren redegøre for udviklingen siden 1995 i antal tilkendelser og afslag på førtidspension i alt og fordelt på pensionstype, samt hvor ansøgerne er fordelt efter forudgående erhvervstilknytning (førtidspensionist, beskæftiget, syg, arbejdsløs, revalidering osv.)?«

Svar (8/4 02)

Socialministeren (Henriette Kjær):

Udviklingen i antallet af tilkendelser af og afslag på førtidspension fremgår af nedenstående tabel. Som det fremgår, er antallet af tilkendelser af førtidspension til ansøgere uden pension samlet set faldet fra 24.300 i 1995 til 13.700 i 2000.

Ansøgere uden pension

	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Højeste	3.124	2.441	2.308	2.205	1.806	2.166
Mellemste	7.904	7.189	6.868	6.900	5.140	6.459
Almindelig 3.1	8.463	8.621	8.714	6.843	4.155	3.482
Almindelig 3.2	2.277	2.354	2.240	1.838	1.163	967
Almindelig 3.3	2.514	2.527	1.789	1.339	711	603
I alt	24.282	23.132	21.919	19.125	12.975	13.677
Afslag	5.234	5.522	6.716	6.274	3.116	1.123

Set over hele perioden er samtlige pensionstyper faldet, mens faldet har været relativt størst for almindelig førtidspension, specifikt af typen 14.3.3.

Derudover er antallet af afslag faldet betragteligt siden 1998.

Faldet i tilkendelserne er forekommet over en lang periode, siden antallet toppede i 1991 med i alt 28.700 tilkendelser, men nedgangen har varieret i styrke de forskellige pensionstyper imellem. Således har faldet været mest markant for de behovsbetingede pensioner, og mindst for den højeste førtidspension.

Udviklingen i tilkendelserne kan dermed siges at afspejle de politiske og lovgivningsmæssige tiltag, der har været og er en del af aktivlinjen i socialpolitikken og udbygningen af det rummelige arbejdsmarked. Målet har i en årrække været, at sikre en større andel af de potentielle førtidspensionister enten et kompetencestyrkende revalideringsforløb eller muligheden for støtte/ustøttet beskæftigelse på særlige vilkår, herunder fleksjob og ansættelse efter de sociale kapitler.

Efter ikrafttrædelsen af Socialreformen 1. januar 1998 faldt antallet af tilkendelser og afslag yderligere. Med reformen præciseredes kommunens pligt til, efter § 20 a, inden påbegyndelse af en pensionssag først at konstatere alle aktiverings-, revaliderings- og behandlingsmæssige

samt andre foranstaltninger afprøvet. Dette betød blandt andet, at en række personer, med tilbageværende erhvervsevne tilbydes aktivering eller revalidering i et forsøg på at styrke borgernes mulighed for selvforsørgelse. Derfor er antallet af afslag også faldet, idet de påbegyndte sager omfatter borgere med enten ubetydelig erhvervsevne, eller borgere, der efter aktiverings- og eller revalideringsforløb fortsat ikke kan finde mulighed for selvforsørgelse.

Af vedlagte bilag fremgår udviklingen i ansøgenes fordeling efter indkomst/ydelse modtaget på ansøgningstidspunktet i alle årene 1995-2000. Som det fremgår, modtog ansøgerne nominelt set oftest enten sygedagpenge eller kontanthjælp (tidl. anden bistandshjælp) på ansøgningstidspunktet, mens færrest modtog arbejdsløshedsdagpenge eller var i revalidering.

Ansøgere, som får tilkendt almindelig førtidspension af typen 14.3.3, behovsbetinget førtidspension, har i overvejende grad inden tilkendelsen modtaget enten arbejdsløshedsdagpenge eller efterløn/overgangsydelse. I modsætning hertil modtager de personer, som tilkendes mellemste eller almindelig pension efter 14.3.1 i højere grad enten arbejdsindkomst eller sygedagpenge, hvilket indikerer en tættere tilknytning til arbejdsmarkedet ved ansøgningstidspunktet.